

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Центр правового забезпечення розвитку науки і технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради

Науково-дослідного інституту

інтелектуальної власності НАПрН України

26 вересня 2024р., протокол № 10

Голова вченої ради

[Signature] **Наталія МИРОНЕНКО**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ПРАВ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий) рівень

галузь знань 08 «Право»
(шифр і назва)

спеціальність 081 «Право»
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

розробник старший науковий співробітник відділу дослідження прав інтелектуальної власності та прав людини у сфері охорони здоров'я, к.ю.н. Пономарьова Олена Олександрівна
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

ВСТУП

Програма курсу «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності» розроблена для підготовки докторів філософії у галузі права. Тематика лекційних і семінарських занять зорієнтована на обізнаність слухачів щодо основних понять міжнародного приватного права, міжнародного публічного права та права інтелектуальної власності.

Курс розроблено з використанням вітчизняної та іноземної правової літератури і практики на базі Навчально-наукового інституту права (кафедра інтелектуальної власності та інноваційного права) Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, кафедри інтелектуальної власності Ягеллонського Університету (Краків, Польща), Інституту правових досліджень Угорської академії наук (Будапешт, Угорщина), Центрального Європейського університету (Будапешт, Польща), з використанням наукових напрацювань Інституту інтелектуальної власності та інновацій імені Макса Планка (Мюнхен, Німеччина).

Курс розкриває міжнародні зобов'язання України в сфері інтелектуальної власності крізь призму набуття Україною статусу країни-кандидата до членства ЄС, відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, рівень вищої освіти		
Галузь знань	08 «Право»	
Спеціальність	081 «Право»	
Рівень вищої освіти	третій (освітньо- науковий) рівень	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	60	
Кількість кредитів ECTS	2	
Кількість модулів	2	
Кількість змістових частин	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	20	6
Практичні, семінарські заняття	20	2
Самостійна робота	20	52
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	—

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності» є підготовка докторів філософії у галузі права. По завершенню викладання курсу у студентів повинно сформуватися цілісне уявлення про міжнародно-правову систему охорони інтелектуальної власності, систему охорони інтелектуальної власності в системі СОТ та в системі Європейського законодавства інтелектуальної власності. Тематичні акценти у лекційній частині курсу ставляться на проблемні питання адаптації національного законодавства до законодавства ЄС, а також на гармонізацію прав людини та прав інтелектуальної власності.

2.2. Завдання навчальної дисципліни:

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен **знати**:

- міжнародне законодавство в сфері інтелектуальної власності;
- існуючі колізії міжнародного та національного законодавства в сфері охорони прав інтелектуальної власності та шляхи їх подолання.

Аспірант повинен **вміти**:

- самостійно аналізувати наукову літературу з дисципліни;
- самостійно ставити наукові проблеми і шукати шляхи їх вирішення;
- самостійно проводити порівняльно-правовий аналіз;
- самостійно аналізувати і узагальнювати судову практику.

2.3. Перелік компетентностей з дисципліни

№ з/п	Програмна компетентність	Відповідність дисципліни компетентності
	ЗК – загальна компетентність	
ЗК01	<i>Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</i>	+
ЗК02	<i>Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними</i>	+
ЗК03	<i>Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору</i>	+
ЗК04	<i>Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іношомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.</i>	+

СК – спеціальні (фахові) компетентності		
СК01	<i>Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей</i>	+
СК02	<i>Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативно-правові акти, доктринальні джерела, судову практику)</i>	+
СК03	<i>Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих</i>	+
СК04	<i>Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності</i>	+
СК05	<i>Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації</i>	
СК06	<i>Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права</i>	+
СК07	<i>Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання</i>	+

2.4. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (Знання (Зн1); Уміння/навички (Ум1, Ум2, Ум3); Комунікація (К1, К2); Відповідальність та автономія (АВ1, АВ2))		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумкові й оцінці з дисциплін и
Код	Результат навчання			
Зн1	Знати: – міжнародне законодавство в сфері інтелектуальної власності; – існуючі колізії міжнародного та національного законодавства в сфері	<i>лекція, семінарське заняття, самотійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i>	20%

	охорони прав інтелектуальної власності та шляхи їх подолання.			
Ум1	<p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійно аналізувати наукову літературу з дисципліни; – самостійно ставити наукові проблеми і шукати шляхи їх вирішення; – самостійно проводити порівняльно-правовий аналіз; – самостійно аналізувати і узагальнювати судову практику 	<p><i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i></p>	<p><i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i></p>	15%
Ум2	<p>Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності щодо міжнародно-правового захисту прав інтелектуальної власності</p>	<p><i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i></p>	<p><i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i></p>	10%
Ум3	<p>Критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї, правильно інтерпретувати зміст правових норм міжнародного законодавства з питань належної міжнародно-правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності</p>	<p><i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i></p>	<p><i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i></p>	10%
К1	<p>Вільно спілкуватися з питань, що стосуються міжнародно-правової охорони прав інтелектуальної власності, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством</p>	<p><i>Семінарське заняття, самостійна робота</i></p>	<p><i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i></p>	10%

	в цілому			
К2	Використовувати академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях пов'язаних із охороною та захистом прав інтелектуальної власності	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	10%
AB1	Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності, для формування належної та достатньої доказової бази у справах щодо порушення прав інтелектуальної власності у міжнародно-правовому полі	<i>лекція, семінарське заняття, самостійна робота, експрес опитування, підсумкова контрольна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, розв'язання задач, наукова робота</i>	10%
AB2	Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення у сфері міжнародно-правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, розв'язання задач, наукова робота</i>	15%

2.5. Відповідність результатів навчання компетентностям дисципліни

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні компетентності				Спеціальні компетентності						
	ЗК01 (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	ЗК02 (Зн1; К1, К2)	ЗК03 (Ум1; АВ1)	ЗК04 (Ум2; К1, К2; АВ1)	СК01 (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	СК02 (Ум2, Ум3; К2)	СК03 (Зн1; К1, К2; АВ2)	СК04 (Ум2, Ум3; АВ1)	СК05 (Зн1; Ум1; АВ1)	СК06 (Зн1; Ум1; К2, АВ1)	СК07 (Зн1; Ум1; АВ1)
РН01 <i>Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій</i>			+	+	+		+	+			+
РН02 <i>Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях</i>		+			+	+					+
РН03 <i>Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної</i>	+				+	+	+			+	+

<i>правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права</i>											
PH04 <i>Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</i>	+		+		+	+				+	+
PH05 <i>Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.</i>			+		+	+					+
PH06 <i>Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових</i>	+		+			+	+	+			

досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.											
PH07 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності					+			+		+	
PH08 Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів	+	+		+	+	+	+			+	+
PH09 Організовувати і здійснювати				+				+			

<i>освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін</i>											
РН10 <i>Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження</i>	+	+			+	+		+		+	+
РН11 <i>Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах</i>			+	+	+	+		+		+	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Формування міжнародно-правової доктрини інтелектуальної власності

Тема 1. Ретроспективний та перспективний аналіз формування міжнародно-правової доктрини інтелектуальної власності.

Тема 2. Роль міжнародних організацій у формуванні міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.

Тема 3. Лобізм як інструмент формування міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.

Тема 4. Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності.

Змістовий модуль 2 Міжнародно-правове регулювання правової охорони інтелектуальної власності

Тема 1. Міжнародно-правова охорона винаходів.

Тема 2. Міжнародно-правова охорона промислових зразків.

Тема 3. Міжнародно-правова охорона комерційних позначень.

Тема 4. Міжнародно-правова охорона авторських та суміжних прав.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекцій	практичні	самостійна		лекцій	практичні	самостійна
Змістовий модуль 1. Формування міжнародно-правової доктрини інтелектуальної власності								
Тема 1. Ретроспективний та перспективний аналіз формування міжнародно-правової доктрини інтелектуальної власності	6	2	2	2	6	—	—	6
Тема 2. Роль міжнародних організацій у формуванні міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.	8	2	2	4	10	2	2	6
Тема 3. Лобізм як інструмент формування	6	2	2	2	6	—	—	6

міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.								
Тема 4. Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності.	10	4	4	2	8	2	—	6
Разом за змістовим модулем 1	30	10	10	10	30	4	2	24
Змістовий модуль 2. Міжнародно-правове регулювання правової охорони інтелектуальної власності								
Тема 1. Міжнародно-правова охорона винаходів.	8	2	2	4	6	—	—	6
Тема 2. Міжнародно-правова охорона промислових зразків.	6	2	2	2	8	2	—	6
Тема 3. Міжнародно-правова охорона комерційних позначень.	10	4	4	2	8	—	—	8
Тема 4. Міжнародно-правова охорона авторських та суміжних прав	6	2	2	2	8	—	—	8
Разом за змістовим модулем 2	30	10	10	10	30	2	—	28
Усього годин	60	20	20	20	60	6	2	52

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Ретроспективний та перспективний аналіз формування міжнародно-правової доктрини інтелектуальної власності	2	—
2.	Роль міжнародних організацій у формуванні міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.	2	2
3.	Лобізм як інструмент формування міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.	2	—
4.	Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності.	4	—
5.	Міжнародно-правова охорона винаходів.	2	—

6.	Міжнародно-правова охорона промислових зразків.	2	—
7.	Міжнародно-правова охорона комерційних позначень.	4	—
8.	Міжнародно-правова охорона авторських та суміжних прав	2	—
	Усього	20	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Ретроспективний та перспективний аналіз формування міжнародно-правової доктрини інтелектуальної власності	2	6
2.	Роль міжнародних організацій у формуванні міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності	4	6
3.	Лобізм як інструмент формування міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності	2	6
4.	Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності	2	6
5.	Міжнародно-правова охорона винаходів	4	6
6.	Міжнародно-правова охорона промислових зразків	2	6
7.	Міжнародно-правова охорона комерційних позначень	2	8
8.	Міжнародно-правова охорона авторських та суміжних прав	2	8
	Усього	20	52

7. Методи навчання

Навчальна дисципліна «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу (КМСОНП).

Така організація навчання спрямована на удосконалення контролю якості знань студентів, сприяння формуванню системних знань, забезпечення безперервної самостійної роботи студента впродовж семестру, підвищення

об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS).

8. Методи контролю

Оцінювання знань студентів здійснюється шляхом виконання завдань, які включають поточний (модульний ЗМ1-ЗМ2) та підсумковий контроль у формі іспиту.

Поточний контроль знань студентів здійснюється у таких формах: опитування, підготовка презентацій, доповіді, реферати, виступи, індивідуальні завдання та ін. *Види та форми поточного контролю знань студентів обираються викладачем.* При поточному контролі оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, результати виконання індивідуальних робіт, експрес-контролю у формі тестів, контрольних робіт, колоквіумів або іншій формі.

Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі — роботі конференцій, студентських наукових гуртків та семінарів та вебінарів, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть присуджуватись додаткові бали у кількості, визначеній викладачем.

Підсумковий контроль знань студентів із дисципліни виконується у формі іспиту. Форма проведення іспиту (усний, письмовий, змішаний) визначається викладачем з урахуванням вимог нормативних документів.

9. Критерії оцінювання результатів навчання аспірантів

Дається розподіл балів, які аспіранти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюють за 100 – бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
10	5	5	10	10	5	10	5		

T1, T2...T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82 – 89	добре	
74 – 81		
64 – 73	задовільно	
60 – 63		
35 – 39	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Державні стандарти України (ДСТУ):

1. ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення».
2. ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення».

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

Міжнародні документи:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року. //Закон України «Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)». *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 21. Ст.155 (із змінами)
2. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури.: Закон України «Про приєднання України до Будапештського договору про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28 квітня 1977 року та Інструкції до нього від 31 січня 1981 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 52. Ст. 300.
3. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів,

- що передаються через супутники від 21 травня 1974 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_250
4. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_052
  5. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків 1925 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132
  6. Договір ВОІВ про авторське право. Про приєднання до Договору див. Закон № 2733-III від 20.09.2001 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
  7. Договір ВОІВ про виконання і фонограми. Про приєднання до Договору див. Закон № 2732-III від 20.09.2001 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_769
  8. Договір про закони щодо товарних знаків 1994 року //Договір ратифіковано Законом № 380/95-ВР від 13.10.1995 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_102
  9. Договір про патентне право. Про приєднання до Договору див. Закон № 245-IV від 22.11.2002 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/895_002
  10. Договір про патентну кооперацію 1970 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001
  11. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_124
  12. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_124
  13. Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація 1958 року. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=285856
  14. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків 1981 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134
  15. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_856
  16. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_763
  17. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_066
  18. Паризька конвенція про охорону промислової власності 1983 року. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_123
  19. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення 1961 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_763
  20. Угода про асоціацію між Україною, з однією сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011

Акти законодавства ЄС у сфері інтелектуальної власності:

Авторське право і суміжні права:

21. Директива Ради від 03.10.1989 89/552/ЄЕС про координацію певних положень, визначених законами, підзаконними актами, та адміністративних заходів у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення (Council Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 on the coordination of certain provisions laid down by Law, Regulation or Administrative Action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities) OJ L 298, 17.10.1989, p. 23–30.

22. Директива Ради 91/250/ЄЕС від 14.05.1991 про правову охорону комп'ютерних програм (Council Directive 91/250/EEC of 14 May 1991 on the legal protection of computer programs) OJ L 122, 17.5.1991, p. 42–46.

23. Директива Ради 93/83/ЄЕС від 27.09.1993 про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав при застосуванні їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції (Council Directive 93/83/EEC of 27 September 1993 on the coordination of certain rules concerning copyright and rights related to copyright applicable to satellite broadcasting and cable retransmission) OJ L 248, 6.10.1993, p. 15–21.

24. Директива 96/9 ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11.03.1996 року про правову охорону баз даних (Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases) OJ L 77, 27.3.1996, p. 20–28.

25. Директива № 2001/29/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22.05.2001 про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві (Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonization of certain aspects of copyright and related rights in the information society) OJ L 167, 22.6.2001, p. 10–19.

26. Директива 2001/84/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27.09.2001 року про право слідування на користь автора оригінального твору мистецтва (Directive 2001/84/EC of the European Parliament and of the Council of 27 September 2001 on the resale right for the benefit of the author of an original work of art) OJ L 272, 13.10.2001, p. 32–36.

27. Рекомендації Комісії від 18.05.2005 щодо колективного міжнародного управління авторськими і суміжними правами стосовно правомірного надання музичних послуг онлайн (Commission Recommendation of 18 May 2005 on collective cross-border management of copyright and related rights for legitimate online music services (Text with EEA relevance) OJ L 276, 21.10.2005, p. 54–57; OJ L 349M, 12.12.2006, p. 475–478 (MT)).

28. Директива Європейського Парламенту і Ради 2006/115/ЄС від 12.12.2006 про право на прокат і позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності (кодифікована версія) (Directive 2006/115/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on rental right and lending right and on certain rights related to copyright in the field of intellectual property (codified version)) OJ L 376, 27.12.2006, p. 28–35.

29. Директива Ради Європейського парламенту і Ради 2006/116/ЄС від

12.12.2006 про строки охорони авторського права і деяких суміжних прав (кодифікована версія) (Directive 2006/116/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the term of protection of copyright and certain related rights (codified version)) Official Journal L 372, 27/12/2006 P. 0012–0018.

Винаходи і корисні моделі:

30. Директива 98/44/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 06.07.1998 про правову охорону біотехнологічних винаходів (Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions) OJ L 213, 30.7.1998, p. 13–21.

31. Угода стосовно патентів Співтовариства 89/695/ЄЕС від 15 грудня 1989 року (89/695/ЄЕС: Agreement relating to Community patents – Done at Luxembourg on 15 December 1989) OJ L 401, 30.12.1989, p. 1–27)

32. Пропозиція про ухвалення Директиви Європейського Парламенту та Ради від 25.06.2002 про патентоздатність винаходів, пов'язаних з комп'ютером (Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the patentability of computer-implemented inventions /COM/2002/0092 final – COD 2002/0047) OJ C 151E, 25.6.2002, p. 129–131.

33. Спільна позиція (ЄС) № 20/2005 від 07.03.2005, прийнята Радою, що діє відповідно до процедури, визначеної Статтею 251 Угоди, що засновує Європейське Співтовариство, щодо прийняття Директиви Європейського парламенту та Ради про патентоздатність винаходів, пов'язаних з комп'ютером (Common Position (EC) No 20/2005 of 7 March 2005 adopted by the Council, acting in accordance with the procedure referred to in Article 251 of the Treaty establishing the European Community, with a view to adopting a Directive of the European Parliament and of the Council on the patentability of computer-implemented inventions) OJ C 144E, 14.6.2005, p. 9–15.

34. Законодавча резолюція Європейського парламенту про Спільну позицію Ради щодо прийняття Директиви Європейського парламенту та Ради про патентоздатність винаходів, пов'язаних з комп'ютером (European Parliament legislative resolution on the Council common position with a view to the adoption of a directive of the European Parliament and of the Council on the patentability of computer-implemented inventions (11979/1/2004 – C6-0058/2005 – 2002/0047(COD)) OJ C 157E, 6.7.2006, p. 265–265.

35. Регламент (ЄС) № 816/2006 Європейського Парламенту і Ради від 17 травня 2006 року про обов'язкове ліцензування патентів, що стосуються виробництва фармацевтичної продукції для експорту до країн з проблемами охорони здоров'я (Regulation (EC) No 816/2006 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on compulsory licensing of patents relating to the manufacture of pharmaceutical products for export to countries with public health problems) OJ L 157, 9.6.2006, p. 1–7

36. Регламент (ЄС) № 469/2009 Європейського Парламенту та Ради від 6 травня 2009 року стосовно створення свідоцтв додаткової охорони медичних продуктів (Regulation (EC) No 469/2009 of the European Parliament and of the Council of 6 May 2009 concerning the supplementary protection certificate for medicinal products (Codified version) (Text with EEA relevance)) OJ L 152, 16.6.2009, p. 1–10

Промислові зразки:

37. Директива Європейського Парламенту та Ради 98/71/ЄС від 13.10.1998 про правову охорону промислових зразків (Directive 98/71/EC of the European Parliament and of the Council of 13 October 1998 on the legal protection of designs) OJ L 289, 28.10.1998, p. 28–35.

38. Регламент Ради (ЄС) № 6/2002 від 12.12.2001 про промислові зразки Співтовариства (Council Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001 on Community designs) OJ L 3, 5.1.2002, p. 1–24.

39. Регламент Комісії (ЄС) № 2245/2002 від 21.10.2002 щодо реалізації Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 від 12.11.2001 про промислові зразки Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 2245/2002 of 21 October 2002 implementing Council Regulation (EC) No 6/2002 on Community designs) OJ L 341, 17.12.2002, p. 28–53.

40. Рішення Ради 2006/954/ЄС від 18.12.2006 підтверджуюче приєднання ЄС до Женевського Акту Гаазької Угоди стосовно міжнародної реєстрації промислових зразків, прийнятого у Женеві 2 липня 1999 року (2006/954/ЄС: Council Decision of 18 December 2006 approving the accession of the European Community to the Geneva Act of the Hague Agreement concerning the international registration of industrial designs, adopted in Geneva on 2 July 1999) OJ L 386, 29.12.2006, p. 28–43

41. Регламент Ради (ЄС) № 1891/2006 від 18.12.2006 року щодо внесення змін до Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 та (ЄС) 40/94 з метою сприяння приєднання ЄС до Женевського Акту Гаазької Угоди стосовно міжнародної реєстрації промислових зразків, прийнятого у Женеві 2 липня 1999 року (Council Regulation (EC) No 1891/2006 of 18 December 2006 amending Regulations (EC) No 6/2002 and (EC) No 40/94 to give effect to the accession of the European Community to the Geneva Act of the Hague Agreement concerning the international registration of industrial designs) OJ L 386, 29.12.2006, p. 14–16; OJ L 200M, 1.8.2007, p. 562–564 (MT)

Знаки для товарів і послуг (торговельні марки):

42. Регламент Ради (ЄС) №207/2009 від 26 лютого 2009 року щодо Торговельної марки Співтовариства (Кодифікована версія) (Council Regulation (EC) No 207/2009 of 26 February 2009 on the Community trade mark (codified version) Text with EEA relevance) OJ L 78, 24.3.2009, p. 1–42

43. Директива 2008/95/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 жовтня 2008 щодо наближення законодавств Держав-членів щодо торговельних марок (Кодифікована версія) (Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (Codified version) (Text with EEA relevance)) OJ L 299, 8.11.2008, p. 25–33

44. Регламент Комісії (ЄС) №2868/95 та щодо імплементації Регламенту Ради (ЄС) №40/94 про торговельну марку Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 2868/95 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark) OJ L 303, 15.12.1995, p. 1–32

45. Регламент Комісії (ЄС) №1041/2005 від 29.06.2005, яким вносяться

зміни до Регламенту (ЄС) № 2868/95 та щодо імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 40/94 про торговельну марку Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 1041/2005 of 29 June 2005 amending Regulation (EC) No 2868/95 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark (Text with EEA relevance)) OJ L 172, 5.7.2005, p. 4–21, OJ L 287M, 18.10.2006, p. 12–29 (MT).

46. Регламент Комісії (ЄС) №355/2009 від 31 березня 2009 року, яким вносяться зміни до Регламенту Комісії (ЄС) №2869/95 щодо зборів, які сплачуються до Бюро (Відомства) із гармонізації на внутрішньому ринку (торговельні марки та промислові зразки) та до Регламенту (ЄС) №2868/95 щодо імплементації Регламенту Ради (ЄС) №40/94 щодо торговельної марки Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 355/2009 of 31 March 2009 amending Regulation (EC) No 2869/95 on the fees payable to the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs) and Regulation (EC) No 2868/95 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark) OJ L 109, 30.4.2009, p. 3–5

47. Регламент Ради (ЄС) №3288/94 від 22 грудня 1994 року щодо внесення змін до Регламенту (ЄС) №40/94 щодо торговельної марки Співтовариства для імплементації угод, укладених у рамках Уругвайського раунду (Council Regulation (EC) No 3288/94 of 22 December 1994 amending Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark for the implementation of the agreements concluded in the framework of the Uruguay Round) OJ L 349, 31.12.1994, p. 83–84

48. Регламент Комісії (ЄС) №2869/95 від 13 грудня 1995 року щодо зборів, які сплачуються до Бюро (Відомства) із гармонізації на внутрішньому ринку (торговельні марки та промислові зразки) (Regulation (EC) No 2869/95 of 13 December 1995 on the fees payable to the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs)) OJ L 303, 15.12.1995, p. 33–38

Географічні зазначення:

49. Регламент Ради (ЄЕС) № 1601/91 від 10.06.1991, що встановлює загальні правила визначення, опису та оформлення ароматизованих вин, ароматизованих напоїв на основі вин і ароматизованих коктейлів з виноградних виноматеріалів (Council Regulation (EEC) No 1601/91 of 10 June 1991 laying down general rules on the definition, description and presentation of aromatized wines, aromatized wine-based drinks and aromatized wine-product cocktails) OJ L 149, 14.6.1991, p. 1–9.

50. Регламент Ради ЄС № 510/2006 від 20.03.2006 р. про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Council Regulation (EC) No 510/2006 of 20 March 2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) Official Journal L 093, 31/03/2006 P. 0012–0025.

51. Регламент Комісії (ЄС) № 1898/2006 від 14.12.2006, що встановлює деталізовані правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 510/2006 про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Commission Regulation (EC) No 1898/2006 of 14 December 2006 laying down detailed rules of implementation of Council

Regulation (EC) No 510/2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) OJ L 369, 23/12/2006 P. 0001–0019.

52. Регламент Ради (ЄС) № 1234/2007 від 22 жовтня 2007 року щодо заснування спільного регулювання сільськогосподарських ринків та щодо спеціальних положень для певних сільськогосподарських продуктів (Council Regulation (EC) No 1234/2007 of 22 October 2007 establishing a common organisation of agricultural markets and on specific provisions for certain agricultural products (Single CMO Regulation)) O J L 299, 16.11.2007, p. 1–149

53. Регламент (ЄС) № 110/2008 Європейського Парламенту та Ради від 15.01.2008 щодо визначення, опису, оформлення, маркування та захисту географічних зазначень спиртних напоїв і щодо скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 1576/89 (Regulation (EC) № 110/2008 of the European Parliament and of the Council of 15 January 2008 on the definition, description, presentation, labelling and the protection of geographical indications of spirit drinks and repealing Council Regulation (EEC) No 1576/89) OJ L 039, 13/02/2008 P. 0016–0054.

54. Регламент Ради (ЄС) № 479/2008 від 29.04.2008 про спільну організацію ринку вина, яким вносяться зміни до Регламенту (ЄС) № 1493/1999, (ЄС) № 1782/2003, (ЄС) № 1290/2005, (ЄС) № 3/2008 і скасовується Регламент (ЄЕС) № 2392/86 і (ЄС) № 1493/1999 (Council Regulation (EC) No 479/2008 of 29 April 2008 on the common organisation of the market in wine, amending Regulations (EC) No 1493/1999, (EC) No 1782/2003, (EC) No 1290/2005, (EC) No 3/2008 and repealing Regulations (EEC) No 2392/86 and (EC) No 1493/1999) OJ L 148, 6.6.2008, p. 1–61.

55. Регламент Комісії (ЄС) № 417/2008 від 08.05.2008, яким вносяться зміни до Додатків I та II Регламенту Ради (ЄС) № 510/2006 про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Commission Regulation (EC) No 417/2008 of 8 May 2008 amending Annexes I and II to Council Regulation (EC) No 510/2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) OJ L 125, 09/05/2008 P. 0027–0027

56. Регламент Комісії (ЄС) № 628/2008 від 02.07.2008, яким вносяться зміни до Регламенту (ЄС) № 1898/2006, що встановлює деталізовані правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 510/2006 про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Commission Regulation (EC) No 628/2008 of 2 July 2008 amending Regulation (EC) No 1898/2006 laying down detailed rules of implementation of Council Regulation (EC) No 510/2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) OJ L 173, 03/07/2008 P. 0003–0005

57. Регламент Ради (ЄС) № 491/2009 від 25 травня 2009 року щодо внесення змін до Регламенту Ради (ЄС) № 1234/2007 щодо заснування спільного регулювання сільськогосподарських ринків та щодо спеціальних положень для певних сільськогосподарських продуктів (Council Regulation (EC) No 491/2009 of 25 May 2009 amending Regulation (EC) No 1234/2007 establishing a common organisation of agricultural markets and on specific provisions for certain agricultural products (Single CMO Regulation)) OJ L 154, 17/06/2009 P. 0001–0056

58. Директива 2009/54/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 червня 2009 року щодо розробки та продажу природних мінеральних вод (Зміни) (Directive 2009/54/EC of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 on the exploitation and marketing of natural mineral waters (Recast) (Text with EEA relevance) OJ L 164, 26.6.2009, p. 45–58

59. Регламент Комісії (ЄС) № 607/2009 від 14 липня 2009 року, що встановлює деталізовані правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 479/2008, у відношенні охоронюваних позначень походження та географічних зазначень, традиційних термінів, маркування та представлення певних продуктів сектору вина (Commission regulation (EC) No 607/2009 of 14 July 2009 laying down certain detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 479/2008 as regards protected designations of origin and geographical indications, traditional terms, labelling and presentation of certain wine sector products) OJ L 193, 24.7.2009, p. 60–139

Топографії інтегральних мікросхем:

60. Директива Ради від 16.12.1986 про правову охорону топографії напівпровідникових виробів (87/54/ЄЕС) (Council Directive 87/54/EEC of 16 December 1986 on the legal protection of topographies of semiconductor products) OJ L 24, 27.1.1987, p. 36–40

61. 94/824/ЄС: Рішення Ради від 22.12.1994 щодо подовження правової охорони топографії напівпровідникових виробів для осіб з Країн-Членів Світової Організації Торгівлі (94/824/EC: Council Decision of 22 December 1994 on the extension of the legal protection of topographies of semiconductor products to persons from a Member of the World Trade Organization) OJ L 349, 31.12.1994, p. 201–202

Сорти рослин:

62. Регламент Ради (ЄС) № 2100/94 від 27.07.1994 про права на сорт рослин Співтовариства (Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights) OJ L 227, 1.9.1994, p. 1–30

63. Регламент Комісії (ЄС) № 1238/95 від 31.05.1995, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 1238/95 of 31 May 1995 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards the fees payable to the Community Plant Variety Office) OJ L 121, 1.6.1995, p. 31–36

64. Регламент Комісії (ЄС) № 1239/95 від 31.05.1995 що встановлює правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 щодо процедур, які розглядає Бюро Співтовариства з захисту прав на сорти рослин (Commission Regulation (EC) No 1239/95 of 31 May 1995 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards proceedings before the Community Plant Variety Office) OJ L 121, 1.6.1995, p. 37–59

65. Регламент Комісії (ЄС) № 1768/95 від 24.07.1995, що запроваджує правила застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого в статті 14(3) Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти

рослин (Commission Regulation (EC) No 1768/95 of 24 July 1995 implementing rules on the agricultural exemption provided for in Article 14 (3) of Council Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 173, 25.7.1995, p. 14–21

66. Регламент Ради (ЄС) № 2506/95 від 25.10.1995, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Council Regulation (EC) No 2506/95 of 25 October 1995 amending Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 258, 28.10.1995, p. 3–4

67. Регламент (ЄС) №1610/96 Європейського Парламенту та Ради від 23.07.1996 про створення додаткового охоронного сертифікату щодо засобів для захисту рослин (Regulation (EC) No 1610/96 of the European Parliament and of the Council of 23 July 1996 concerning the creation of a supplementary protection certificate for plant protection products) OJ L 198, 8.8.1996, p. 30–35

68. Регламент Ради (ЄС) № 2470/96 від 17.12.1996 щодо продовження строків дії права на сорт рослин Співтовариства для сортів картоплі (Council Regulation (EC) No 2470/96 of 17 December 1996 providing for an extension of the terms of a Community plant variety right in respect of potatoes) OJ L 335, 24.12.1996, p. 10–10

69. Регламент Комісії (ЄС) № 2605/98 від 03.12.1998, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1768/95, що запроваджує правила сільськогосподарських винятків, передбачених в статті 14(3) Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Commission Regulation (EC) No 2605/98 of 3 December 1998 amending Regulation (EC) No 1768/95 implementing rules on the agricultural exemption provided for in Article 14(3) of Council Regulation (EC) No 2100/94 on Community Plant Variety Rights) OJ L 328, 4.12.1998, p. 6–7

70. Регламент Комісії (ЄС) № 329/2000 від 11.02.2000, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 329/2000 of 11 February 2000 amending Regulation (EC) No 1238/95 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards the fees payable to the Community Plant Variety Office) OJ L 37, 12.2.2000, p. 19–20

71. Директива Ради 2002/53/ЄС від 13.06.2002 про спільний каталог сортів видів сільськогосподарських культур (Council Directive 2002/53/EC of 13 June 2002 on the common catalogue of varieties of agricultural plant species) OJ L 193, 20.7.2002, p. 1–11

72. Регламент Комісії (ЄС) № 2181/2002 від 06.12.2002, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1239/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується процедур в Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 2181/2002 of 6 December 2002 amending Regulation (EC) No 1239/95 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards proceedings before the Community Plant Variety Office) OJ L 331, 7.12.2002, p. 14–15

73. Регламент Комісії (ЄС) № 569/2003 від 28.03.2003, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Комісії (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 569/2003 of 28 March 2003 amending Regulation (EC) No 1238/95 establishing implementation rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards the fees payable to the Community Plant Variety Office) OJ L 82, 29.3.2003, p. 13–16

74. Регламент Ради (ЄС) № 1650/2003 від 28.06.2003, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Council Regulation (EC) No 1650/2003 of 18 June 2003 amending Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 245, 29.9.2003, p. 28–29

75. Регламент Ради (ЄС) № 873/2004 від 29.04.2004, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Council Regulation (EC) No 873/2004 of 29 April 2004 amending Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 162, 30.4.2004, p. 38–39

Захист прав інтелектуальної власності:

76. Регламент Ради (ЄС) № 1383/2003 від 22.07.2003 щодо застосування митних дій стосовно товарів з підозрою на порушення певних прав інтелектуальної власності та заходів, що мають вживатися стосовно товарів, які порушують такі права (Council Regulation (EC) No 1383/2003 of 22 July 2003 concerning customs action against goods suspected of infringing certain intellectual property rights and the measures to be taken against goods found to have infringed such rights) OJ L 196, 2.8.2003, p. 7–14

77. Директива 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29.04.2004 про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності (Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights (Text with EEA relevance)) OJ L 157, 30.4.2004, p. 45–86

78. Регламент Комісії (ЄС) № 1891/2004 від 21.10.2004, що встановлює умови імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 1383/2003 щодо застосування митних дій стосовно товарів з підозрою на порушення певних прав інтелектуальної власності та заходів, що мають вживатися стосовно товарів, які порушують такі права (Commission Regulation (EC) No 1891/2004 of 21 October 2004 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EC) No 1383/2003 concerning customs action against goods suspected of infringing certain intellectual property rights and the measures to be taken against goods found to have infringed such rights) OJ L 328, 30.10.2004, p. 16–49, OJ L 322M, 2.12.2008, p. 3–36 (MT)

Національне законодавство у сфері інтелектуальної власності:

79. Конституція України //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96->

%D0%B2%D1%80

80. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

81. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

82. Кримінальний кодекс України. (ст. ст. 176, 177, 203-1, 216, 229, 239, 232) – URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

83. Митний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

84. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

85. Господарський процесуальний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

86. Кодекс законів про працю України. (ст. ст. 42, 91, 95, 126). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

87. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

88. Цивільний процесуальний кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

89. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64.

90. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 50. Ст. 472

91. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650 (зі змінами).

92. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16 листопада 1992 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 1. Ст. 1 (зі змінами).

93. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 19. Ст. 80 (зі змінами).

94. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1993 р. № 33. Ст. 345 (зі змінами).

95. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646 (зі змінами).

96. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21 грудня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. Ст. 43 (зі змінами).

97. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 5 липня 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286

98. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 9. Ст. 56 (зі змінами).

99. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 13 грудня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 12. Ст. 165 (зі змінами).

100. Про рекламу: Закон України від 3 липня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 39. Ст. 181.

101. Про видавничу справу: Закон України від 5 червня 1997 року.

Відомості Верховної Ради України. 1997. № 32. Ст. 206 (зі змінами).

102. Про народні художні промисли: Закон України від 21 червня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України.* 2001. № 41. Ст. 199.

103. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1999. № 31. Ст. 246.

104. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23 вересня 1997 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1998. № 50. Ст. 302

105. Про професійних творчих працівників і творчі союзи: Закон України від 7 жовтня 1997 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1998. № 52. Ст. 312.

106. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1998. № 22. Ст. 114 (зі змінами).

107. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 року. *Відомості Верховної Ради України.* 2002. № 17. Ст. 121 (зі змінами).

108. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10 травня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1993. № 27. Ст. 289.

Спеціальне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав:

109. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 13. Ст. 64 (зі змінами).

110. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: Закон України 23 березня 2000 року N 1587-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України.* – 2000. – № 24. – Ст. 183.

111. Про невідкладні заходи щодо соціального захисту діячів літератури і мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин. Указ Президента України від 6 лютого 1992 року № 75. *Збірник указів Президента.* 1992. № 1.

112. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756. *Офіційний вісник України.* 2001. № 52. Стор. 114. Ст. 2369.

Спеціальне законодавство України у сфері промислової власності :

113. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 7. Ст. 32 (зі змінами).

114. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 7. Ст. 34 (зі змінами).

115. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 7. Ст. 36 (зі змінами).

116. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів»

від 16 червня 1999 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 32. Ст. 267 (зі змінами).

117. Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 5 листопада 1997 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 8. Ст. 28.

118. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 року № 3116-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 21. Ст. 218 (зі змінами).

119. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 36. Ст. 164 (зі змінами).

120. Про затвердження Угоди про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів : постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 1999 року № 2292. *Офіційний вісник України*. 1999. № 50. Стор. 154.

Базова

1. Tanya Aplin, Jennifer Davis Intellectual Property Law: Text, Cases, and Materials. Forth Edition., 2021

2. E. Justine Pila, Paul Torremans European Intellectual Property Law. Oxford University Press, 2019

3. Mark J. Davison, Ann L. Monotti, Leanne Wiseman. Australian Intellectual Property Law. Cambridge University Press, 2020

4. Madrid Yearly Review 2022. International Registration of Marks. URL: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4602&plang=EN5>.

5. Patent Cooperation Treaty Yearly Review – 2022. URL: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4607&plang=EN>

6. Hague Yearly Review 2022 - Executive Summary. International Registration of Industrial Designs. URL: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4606&plang=EN>

7. World Intellectual Property Report 2022: The Direction of Innovation. URL: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4594&plang=EN>

Допоміжна

1. Archita Sarmah, Domenico De Giovanni, Pietro De Giovanni. Compulsory licenses in the pharmaceutical industry: Pricing and R&D strategies. *European Journal of Operational Research*. 2020. № 282 (3). p. 1053–1069.

2. Cinthia Leite Frizzera Borges Bognar, Brittany L. Bychkovsky, Gilberto de Lima Lopes Jr. Compulsory Licenses for Cancer Drugs: Does Circumventing Patent Rights Improve Access to Oncology Medications? *Journal of Global Oncology*. 2016. № 2 (5). p. 292–301.

3. COVID-19 Emergency Response Act, S.C. 2020, C-13 (Can.). URL: https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/AnnualStatutes/2020_5/ (дата звернення 02.05.2022).

4. Draft reference document on the exception regarding compulsory licensing. URL: https://www.wipo.int/edocs/mdocs/scp/en/scp_30/scp_30_3-main1.pdf (дата звернення 02.05.2022).

5. Harish Chander, Vaibhav Choudhary and Vikas Kumar. Current Scenario of Patent Act: Compulsory Licensing. Indian Journal of Pharmaceutical Education and Research. 2013. 47 (3). p. 26–30.

6. Hilary Wong. The case for compulsory licensing during COVID-19. Journal of Global Health. 2020. № 10(1). URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7242884/> (дата звернення 02.05.2022).

7. Intellectual Property Code of France. Електронний ресурс. URL: <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/fr/fr467en.pdf> (дата звернення 02.05.2022).

8. Jean E. Akl. Patent Exceptions In The Time Of A Pandemic. Journal of the Licensing Executives Society. 2020 No. 3. P.204–205.

9. Jerome H. Reichman, Comment: Compulsory Licensing of Patented Pharmaceutical Inventions: Evaluating the Options, The Journal of Law, Medicine and Ethics, 2009. 37 (2). P. 247–263.

10. Kyung-Bok Son. Importance of the intellectual property system in attempting compulsory licensing of pharmaceuticals: a cross-sectional analysis. Global Health. 2019. 15(1). P. 42.

11. Lybecker KM, Fowler E. Compulsory licensing in Canada and Thailand: comparing regimes to ensure legitimate use of the WTO rules. The Journal of Law, Medicine and Ethics, 2009. 37 (2). P. 222–239.

12. Matthieu Dhenne (Ipsilon). Compulsory licensing: you said “taboo”? Kluwer Patent Blog. URL: <http://patentblog.kluweriplaw.com/2020/11/25/>

13. Max Klasse. The German Federal Court of Justice holds that defendants in a patent infringement litigation can raise a “compulsory license defence” subject to strict conditions (Orange-book standard). 2009. e-Competitions Intellectual property. Art. N° 27497.

14. Muhammad Zaheer Abbas. Pros and Cons of Compulsory Licensing: An Analysis of Arguments. International Journal of Social Science and Humanity. 2013. 3 (3). p. 254–258.

15. Robert C. Bird. Developing Nations and the Compulsory License: Maximizing Access to Essential Medicines While Minimizing Investment Side Effects. The Journal of Law, Medicine and Ethics. 2009. 37(2). P. 209–221.

16. Zhou Zhide, Yu Shanshan. Research on Compulsory Drug Patent Licensing in China Under Covid-19. Advances in Social Science, Education and Humanities Research. 2020. № 466. p. 415–417.

17. Альберто Аррібас Ернандес. Патентне право. Удосконалення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні. 2015. URL: https://ukrpatent.org/i_upload/file/006-PATENT-LAW-2-UKR.pdf (дата звернення 02.05.2022).

24. Бааджи Н. П. Примусове ліцензування лікарських засобів в Україні: проблеми та перспективи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2014. Випуск 24. Том 2. С. 18–22.

28. Бойко І.Й., Тарасенко Л.Л. Патентне право в умовах війни: правові можливості для захисту і відновлення України. Право і суспільство. 2022. № 3. С. 38–43.

32. Воронцова К. Примусове ліцензування патенту, що стосується

лікарського засобу. Запобігання зловживання правами інтелектуальної власності в контексті патентної реформи: збірник наукових праць науково-практичної конференції. НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. Інтерсервіс. 2019. 48 с.

34. Галянтич М. К. Промислова власність: правові засоби охорони та захисту: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва, 2003. 256 с.

36. Гладько, Ю. О., Тарасенко, Л. Л. Становлення та розвиток законодавства про промислову власність в Україні. Форум Права. 2020. 62(3). С. 6–17.

37. Глотова І. Q&A: аспекти збору та використання роялті у країнах ЄС. 2018. URL: <http://uga.ua/meanings/q-aspekti-zboru-ta-vikoristannya-royalty-u-krayinah-yes/> (дата звернення 02.05.2022).

42. Гула Я. Проблема «вічнозелених» патентів у фарміндустрії. Запобігання зловживання правами інтелектуальної власності в контексті патентної реформи: збірник наукових праць науково-практичної конференції. НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. Інтерсервіс. 2019. 48с.

51. Еннан Р. Є. Правова охорона інтелектуальної власності в Європейському Союзі: передумови формування, сучасний стан, тенденції розвитку. Часопис цивілістики. 2012. № 13. С.110–119.

52. Еннан Р. Є. Правове регулювання відносин інтелектуальної власності у Європейському союзі. Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса. 2010. 22 с.

54. Зайківський О., Оністрат О. Щодо впливу порушень прав інтелектуальної власності на обороноздатність держави. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 3. С. 47–54.

58. Зінич Л. В. Публічні інтереси в механізмі примусового ліцензування винаходів і корисних моделей: загальнотеоретичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Право. 2016. Вип. 37. Т.1. С. 124–126.

60. Зінич Л. Особливості правового регулювання використання винаходів за законодавством Франції. Національний юридичний журнал: теорія і практика. 2015. № 12. С. 136–138.

61. Іващенко В. А. Розвиток законодавства у сфері інтелектуальної власності в Україні (XIX – поч. XXI ст.). Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А. 2017. 508 с.

62. Інтелектуальне право України. За заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль. Підручники і посібники. 2016. 608 с.

63. Капіца Ю. М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку: монографія . Київ: Академперіодика, 2017. 662 с.

64. Капіца Ю. Незареєстрований промисловий зразок: особливості захисту прав в Європейському Союзі та проблеми тролінгу в Україні. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 5. С. 60-71.

65. Капіца Ю. Охорона прав на корисні моделі – тенденції в Європейському Союзі та виклики для України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 3. С. 27-40.

66. Капіца Ю., Воробйов В. Охорона прав на промислові зразки в Європейському Союзі. Університетські наукові записки. 2005. № 4. С. 73-77.

67. Капіца Ю.М. Уніфікація і гармонізація законодавства з охорони прав інтелектуальної власності держав-членів ЄС та законодавство України. дис ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2019. 472 с.

68. Кашинцева О. Примусове ліцензування лікарських засобів: досвід ЄС. Електронний ресурс. URL: http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2017/10/Kashyntseva-O._317.pdf (дата звернення 02.05.2022).

69. Кашинцева О. Про національну патентну реформу в галузі охорони здоров'я або доки Україна годуватиме фармацевтичного Левіафана. Юридична газета. 2019. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/pro-nacionalnu-patentnu-reformu-v-galuzi-ohoroni-zdorovya.html> (дата звернення 02.05.2022).

70. Кашинцева О. Ю. Примусове ліцензування винаходів у сфері фармації: перспективи для України та досвід ЄС. Теорія і практика інтелектуальної власності. -2016. № 6. С. 5–9.

71. Кашинцева О., Борко Ю. Патентна реформа у сфері медицини та фармації в Україні: аспекти примусового ліцензування. К. Інтерсервіс. 2018. 36 с.

72. Кашинцева О.М. Дослідження «вічнозелених патентів» на фармацевтичному ринку України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 3. С. 16-26.

73. Кириленко А. Законодавство ЄС у сфері промислових зразків: теоретично-практичний коментар. 2021. 91 с. ISBN: 978-84-09-28480-1.

74. Кодекс інтелектуальної власності Франції від 01.07.1992. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/569936> (дата звернення 02.05.2022).

75. Кодекс про промислову власність Італії від 10.02.2005. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/569324> (дата звернення 02.05.2022).

76. Кодекс промислової власності Португалії від 10.12.2018. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/508630> (дата звернення 02.05.2022).

79. Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. Юридичний журнал. 2006. № 4. С. 23-25.

80. Москалюк Н.Б. Теоретичні та практичні проблеми права державної власності та його реалізації: дис. ...д-ра юр. наук :12.00.03. Тернопіль. 2021. 474 с.

81. Олефір А. Правове регулювання інтелектуальної власності й інноваційних відносин в Угоді про асоціацію України та ЄС. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2014. № 6. С.94-108.

98. Патентний акт Німеччини у редакції від 16.12.1980. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/461310> (дата звернення 02.05.2022).

99. Патентний закон Швеції. 1967. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/495735> (дата звернення 02.05.2022).

100. Правова охорона інтелектуальної власності в умовах євроінтеграційних процесів в Україні: колективна монографія за наук. ред. д.ю.н., проф. Н. Мироненко. К. : Інтерсервіс, 2023. 468 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1WGF_L2vgShkzvzZhZntb06c3VzduPZ3cB/view (дата звернення 02.08.2024).

101. Про винаходи: Закон Чехії від 27.11.1990. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/545521> (дата звернення 02.05.2022).

102. Проект: Національна стратегія у сфері інтелектуальної власності на період 2020-2025 р. URL: https://drive.google.com/file/d/11F4zJnU0NmWpibE_aP251CHj8B2_bBYA/view (дата звернення 02.05.2022).

103. Протокол про вступ України до Світової організації торгівлі. 2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_049#Text (дата звернення 02.05.2022).

104. Федеральний закон Швейцарії про патенти на винаходи від 25.06.1954. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/508469> (дата звернення 02.05.2022).

105. Ярошевська Т.В. Проблемні питання створення та охорони біотехнологічних винаходів. Trends in the development of modern scientific thought: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. (Ванкувер, Канада, 23–26 листопада 2020 р.). С. 282–284.

Останні публікації викладача курсу:

106. **Пономарьова О.** Досвід країн ЄС щодо етичних аспектів патентування біотехнологій у сфері медицини та фармації. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2021. №2. URL: <http://uran.inprojournal.org/article/view/236528>

107. **Пономарьова О.** Забезпечення доступу до лікування жертв сексуального насилля як складова біобезпеки держави. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2022. №6.

108. **Пономарьова О.** Огляд деяких нововведень щодо клінічних випробувань з позиції прав людини та інтелектуальної власності. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2023. №1-2.

109. **Olena Ponomarova, Olena Chomakhashvili.** Features of exercising the rights of patients to medical treatment in wartime conditions. *Wiadomości Lekarskie Medical Advances, VOLUME LXXVI, ISSUE 2, FEBRUARY 2023* (науковий журнал *Wiadomości Lekarskie* is abstracted and indexed in: PUBMED/MEDLINE, SCOPUS, EMBASE, INDEX COPERNICUS, POLISH MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE, POLISH MEDICAL BIBLIOGRAPHY) С. 445-452. DOI: 10.36740/WLek202302129

110. Olha Kronda, Olena Chomakhashvili, **Olena Ponomarova**, Oksana Kashyntseva, Inha Kryvosheina. The role of intellectual property in the post-war development of the health care sector. *Instituto de Estudios Políticos y Derecho Público "Dr. Humberto J. La Roche" de la Facultad de Ciencias Jurídicas y Políticas de la Universidad del Zulia Maracaibo, Venezuela.* N° 78 Julio Septiembre 2023. (журнал, що індексується наукометричною базою Scopus) DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.55>

12. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon2.rada.gov.ua> – база «Законодавство України» (офіційний веб-портал Верховної ради України);
2. <http://reyestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень;
3. <http://www.ccu.gov.ua/uk/index> – офіційний веб-сайт Конституційного суду України;

4. <http://hudoc.echr.coe.int> – офіційна база даних з рішеннями Європейського суду з прав людини (HUDOC database);
5. www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Верховного Суду України
6. www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Вищого Спеціалізованого Суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ
7. www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Вищого Адміністративного Суду України
8. www.scourt.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України
9. www.wipo.int/ – Всесвітня організація інтелектуальної власності
10. sips.gov.ua/ – офіційний веб-сайт Державної служби інтелектуальної власності України
11. www.uipv.org/ – ДП «Український інститут промислової власності»
12. www.ndiiv.org.ua/ – Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України
13. www.dkni.gov.ua – Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України
14. www.intelvas.com.ua/ – Науково-практичний журнал «Інтелектуальна власність в Україні»
15. <https://inprojournal.org/mainpage/> – Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності».